

คู่มือสู่สุข

ที่ ทล ๑๑๑๔.๓/ ๒๕๕๘

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ถนนพหลโยธิน ซอย ๙ แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๗ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง การจัดทำความตกลงระหว่างอาเซียนและสหกรณ์รัฐบาลสีว่าด้วยความร่วมมือด้านการป่าไม้ (Agreement between ASEAN and ROK on Forest Cooperation)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาความตกลงระหว่างอาเซียนและสหกรณ์รัฐบาลสีว่าด้วยความร่วมมือด้านการป่าไม้ (Agreement between ASEAN and ROK on Forest Cooperation)
- ๒. คู่คิดแบบแปล (ภาษาไทย) ของร่างความตกลงฯ
- ๓. สำเนาหนังสือกรรมสันติสัญญาและกฎหมาย ที่ กต ๐๙๐๕/๗๐๙
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๘

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่องการจัดทำความตกลงระหว่างอาเซียนและสหกรณ์รัฐบาลสีว่าด้วยความร่วมมือด้านการป่าไม้ (Agreement between ASEAN and ROK on Forest Cooperation) โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้ เป้าหมายมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

๑.๑.๑ ด้วยผู้แทนกรมป่าไม้ได้ไปเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการเพื่อจัดตั้ง AFoCo ครั้งที่ ๕ ณ เมืองหลวงพระบาง สหกรณ์รัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระหว่างวันที่ ๓๑ พฤษภาคม – ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ ซึ่งที่ประชุมได้ส่งร่างข้อตกลงระหว่างอาเซียนและสหกรณ์รัฐบาลสีว่าด้วยความร่วมมือด้านการป่าไม้ (Agreement between ASEAN and ROK on Forest Cooperation) พร้อมเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มาให้กรมป่าไม้ ซึ่งเป็นหน่วยงานประสานงานกลาง (Focal Point) เพื่อพิจารณาเร่งรัดกระบวนการสำหรับการลงนามในร่างความตกลงดังกล่าว ดังไป

๑.๑.๒ ความตกลงนี้ เป็นความตกลงที่รัฐบาลของประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลี จัดทำเพื่อเป็นเกที่ให้ประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลีและสาธารณรัฐเกาหลีเจรจาในเรื่องการก่อตั้งองค์กรความร่วมมือด้านการป่าไม้เชิง แลงงานความสอดคล้องเรื่องความร่วมมือทางด้านการป่าไม้ ผลักดันโครงการต่างๆพร้อมกับแปลงนโยบายป่าไม้ที่มีความเหมาะสมและเทคโนโลยีที่ได้รับการรับรองแล้วไปสู่การปฏิบัติ เพื่อการป้องกันการตัดไม้ทำลายป่าและการเสื่อมโทรมของป่าไม้ในบริบทของการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนและยังกำหนดให้การปฏิบัติตามความตกลงเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในของคู่ภาคีต่อไปนี้

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

ร่างความตกลงระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลีว่าด้วยความร่วมมือด้านการป่าไม้ (Agreement between ASEAN and ROK on Forest Cooperation) น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๔๐ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖-๓/๔๔๕๑ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เกี่ยวกับคำแฉลงกรณีร่วมไทย-กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๑ กรณีสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ จึงเห็นว่าร่างความตกลงโครงการฯจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงการต่างประเทศ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๙๐๓/๑๐๔๐ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ความตกลงระหว่างรัฐบาลประเทศไทยและอาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลี ว่าด้วยความร่วมมือด้านป่าไม้ แจ้งกรมป่าไม้ว่า ได้รับการประสานเบื้องต้นว่าในกระบวนการทางการต่างประเทศอินโดนีเซีย ว่า ในชั้นนี้ กำหนดวันลงนามความตกลงฯน่าจะเป็นวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๑๙ ที่บานลี โดยผู้นำอาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลีมีกำหนดครึ่งทราบ (take note) การลงนามความตกลงฯ ในฐานะผลลัพธ์ของการประชุมสุดยอด-สาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๑๙ ในวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ร่างความตกลงฯ ดังกล่าวจึงถือว่า เป็นเรื่องเร่งด่วน

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการจัดทำคู่ฉบับแปล (ภาษาไทย) ของร่างความตกลงดังกล่าว เรียบเรียงแล้ว (ลิ๊งที่ลิ๊งมาด้วย ๒) ซึ่งการดำเนินการความตกลง มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๔.๑ ผู้แทนกรมป่าไม้ได้ไปเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการเพื่อจัดตั้ง AFoCo ครั้งที่ ๕ ณ เมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระหว่างวันที่ ๓๑ พฤษภาคม - ๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ ซึ่งที่ประชุมได้ส่งร่างข้อตกลงระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลีว่าด้วย

ความร่วมมือด้านการป่าไม้ (Agreement between ASEAN and ROK on Forest Cooperation) พร้อมเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มาให้กรมป่าไม้ เพื่อพิจารณาเร่งรัดกระบวนการสำหรับการลงนามข้อตกลง ดังกล่าว โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในนามของรัฐบาล ต่อไป

๔.๒ เป้าประสงค์ของข้อตกลง คือ เพื่อเป็นเวทีให้ประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลีเจรจาในการก่อตั้งองค์กรความร่วมมือด้านการป่าไม้อาเซียน (the Asian Forest Cooperation Organization – AFoCo) และให้ประเทศไทยดำเนินการตามความต้องการที่มีความเหมาะสมและเทคโนโลยีที่ได้รับการรับรองแล้วไปสู่การปฏิบัติ เพื่อการป้องกันการตัดไม้ทำลายป่าและการเลื่อมโหงของป่าไม้ในบริบทของการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนและยังกำหนดให้การปฏิบัติตามความตกลงเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายใต้กฎหมายต่างๆ

๕. ความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศให้ความเห็นต่อร่างความตกลงของโครงการฯ ดังกล่าว (สิงที่ส่งมาด้วย ๓) สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๕.๑.๑ กรมสนธิสัญญาและกฎหมายไม่ขัดข้องในด้านสารัตถะ หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ตกลงไว้ได้ ตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่มีอยู่อย่างไรก็ได้ เห็นควรปรับชื่อของร่างความตกลงฯ เป็น “Agreement Between the Governments of the Member States of the Association of the Southeast Asian Nations and the Government of the Republic of Korea on Forest Cooperation” เนื่องจากเป็นการจัดทำความตกลงระหว่างรัฐบาลของประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนกับรัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลี มิได้จัดทำในนามขององค์กรอาเซียน

๕.๑.๒ สำหรับประเด็นมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น ร่างความตกลงฯ จำกัดเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖-๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เกี่ยวกับคำแกล้งกรณีร่วมไทย-กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๑

๕.๑.๓ ประเด็นว่าร่างความตกลงโครงการฯ จะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาหรือไม่นั้น ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ตามมติคณะกรรมการที่เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่องความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-กัมพูชา

๕.๑.๔ ในส่วนของกรมสนธิสัญญาฯ เห็นว่าร่างความตกลงดังกล่าว มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนและยังกำหนดให้การปฏิบัติตามความตกลง เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในของคู่ภาคีแต่ละฝ่าย ดังนั้น ร่างความตกลงฉบับนี้ ไม่น่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิ์อธิบดีโดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างความตกลงโครงการฯ ก็ไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๕.๒ กรมป่าไม้ในฐานะหน่วยงานดำเนินการได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๕.๒.๑ การจัดทำความตกลงระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลีว่าด้วยความร่วมมือด้านป่าไม้ (Agreement Between ASEAN and the Republic of Korea on Forest Cooperation) ไม่น่าจะเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิ์อธิบดีโดยไม่ต้องมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญา หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศไทยย่างกว้างขวาง หรือมีผลกระทบทางการค้า การลงทุน อย่างมีนัยสำคัญ และไม่มีผลกระทบต่องบประมาณของประเทศไทยย่างมีนัยสำคัญแต่อย่างใด

๕.๒.๒ สำหรับประเด็นความเห็นของกรมสนธิสัญญาฯตามข้อ ๑.๑ ข้างต้น เกี่ยวกับการปรับชื่อของร่างความตกลงฯเป็น “Agreement Between the Governments of the Member States of the Association of the Southeast Asian Nations and the Government of the Republic of Korea on Forest Cooperation” ขอเรียนว่า สาธารณรัฐเกาหลีและประเทศไทยสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เห็นชอบการปรับชื่อดังกล่าว โดยได้ปรับแก้ไขเป็นเอกสารความตกลงฯ ฉบับวันนันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๔ ซึ่งเป็นฉบับสุดท้ายเพื่อใช้ในการลงนาม

๕.๒.๓ กรมป่าไม้ได้ประสานงานและร่วมมือกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ความเป็นมา สรุปสาระสำคัญ คู่ฉบับข้อตกลง และเอกสารโครงการเป็นภาษาไทย (แปล) ของความตกลงระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลีว่าด้วยความร่วมมือด้านการป่าไม้ (Agreement between ASEAN and ROK on Forest Cooperation) เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการนัดรีเมชันรับรองแล้ว

๙. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้วเพื่อให้การลงนามในความตกลงฯข้างต้น เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้กรมป่าไม้สามารถดำเนินการต่อไปด้วยความเรียบร้อย เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของข้อตกลงฯ อันจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อความร่วมมือทางด้านการป่าไม้ การผลักดันโครงการต่างๆ เพื่อการบูรณะกันการตัดไม้ทำลายป่าและการเสื่อมโทรมของป่าไม้ในบริบทของการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนจึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบในการจัดทำความตกลงฯข้างต้นต่อไปและเห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้ลงนามความตกลงฯ ดังกล่าวในช่วงระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่๑๙ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่มาเลเซีย สำหรับรัฐอินโดนีเซีย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมป่าไม้

โทร/โทรสาร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๙๙๙-๓ ต่อ ๕๖๗๓